

Αντιμετώπιση αρνητικών ή και επιθετικών συμπεριφορών των παιδιών.

Αδάμ Χαρβάτης, σχολικός ψυχολόγος, MSc, PhD

Σε ένα από τα σχολεία για εφήβους με ειδικές ανάγκες όπου έχω εργαστεί είχαμε συζητήσει μαζί με τους καθηγητές ότι μπορούν να βοηθήσουν τα ακόλουθα:

ΗΣΥΧΑ & ΗΠΙΑ	1. Δεν ανεβάζουμε τον τόνο της φωνής μας.... Μιλάμε ήπια. 2. Δεν κάνουμε φασαρία για την αρνητική συμπεριφορά κάποιου παιδιού. Δεν πέφτουμε πολλοί άνθρωποι πάνω στην αρνητική συμπεριφορά. Απομακρύνουμε ήπια και ήσυχα τα άλλα παιδιά τα οποία μπορεί να παρεμβαίνουν και αυτά έντονα.
ΘΕΤΙΚΑ	3. Οριοθετούμε και δίνουμε οδηγίες «θετικά». Δεν λέμε «Μη κάνεις αυτό...» και μάλιστα με φωνές και από μακριά. Μιλάμε θετικά, προτρέπουμε: « Κάνε αυτό... » « Θέλουμε να πετύχουμε αυτό... » ήσυχα. ¹
Σε θέματα αλληλεπίδρασης	4. Εάν δύο παιδιά χτυπιούνται, ο κάθε εφημερεύων παίρνει από ένα και ΗΣΥΧΑ τα απομακρύνει το ένα από το άλλο. Αν είναι σαφές ότι ο ένας είναι επιτιθέμενος και ο άλλος «θύμα», κυρίως συζητάμε με το «θύμα» να παραμείνει απομακρυσμένος και τη χρησιμότητα αυτού του πράγματος ² . Ειδάλλως απλά τους απομακρύνουμε ήσυχα ΚΑΙ ΘΕΤΙΚΑ όπως είπαμε στο σημείο 4: όχι « <u>Μην</u> τον χτυπάς» αλλά « Πήγαινε εκεί ».
Για κρίσιμες κατάστάσεις	5. Σε κρίσεις αυτιστικών απλά την αφήνουμε να περάσει. Και μπορεί να χρειαστεί να απομακρύνουμε τα πολλά ερεθίσματα που τον αναστατώνουν. (Αυτό μπορεί να σημαίνει να απομακρύνουμε τους άλλους ανθρώπους και τα παιδιά τριγύρω). 6. Ακόμη και εάν τελικά γίνει κάτι που δεν μας αρέσει και θα θέλαμε οπωσδήποτε να είχαμε αποτρέψει, ψύχραιμα και χωρίς «γιατί το έκανες αυτό;» «Μην το ξανακάνεις» και φωνές λήγουμε το θέμα . Δεν δίνουμε συμβουλές εκ των υστέρων ή υποσχόμαστε τιμωρίες.

Υποσημειώσεις

¹ Π.χ. Δεν λέμε «Μη χτυπάς το συμμαθητή σου» αλλά λέμε «Κατέβασε τα χέρια, και πήγαινε πιο πέρα». Χρειάζεται από τη δική μας μεριά να κάνουμε ένα βήμα πίσω και να σταματήσουμε την πρώτη αυθόρμητη αντίδρασή μας «Σταμάτα... Μη...». Δεν είναι εύκολο, όμως μπορεί συχνά να έχει πάρα πολύ καλό αποτέλεσμα.

² Αν ένα παιδί φέρει επιθετικά προς ένα άλλο παιδί, **πρώτα από όλα και κυρίως μπορούμε να απομακρύνουμε αυτόν που δέχεται την επίθεση**. «Μαρία, σε παρακαλώ πήγαινε πιο πέρα..... Πολύ ωραία. Δεν θέλουμε να συμβαίνει αυτό το πράγμα, να χτυπάει ένα παιδί ένα άλλο. Θέλουμε να το σταματήσουμε αυτό. Για αυτό σε ευχαριστώ που απομακρύνθηκες. Με αυτό τον τρόπο, το σταματάμε. Και εσύ βοήθησες σε αυτό. Σε παρακαλώ την επόμενη φορά που ίσως συμβεί το ίδιο, κάνε το ίδιο απομακρύνσου, έτσι ώστε να σταματήσει αυτή η συμπεριφορά και να μην κινδυνεύεις»